

Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Central – N. Bobu

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți – A. Gheorghieș, A. Toderaș, E. Bejenaru

ÎNCHEIERE

27 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Lidia Boicu, reprezentată de avocatul Ghenadie Odobescu,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către Lidia Boicu împotriva Primăriei Pivniceni, raionul Dondușeni, intervenienți accesorii Consiliul local Pivniceni, raionul Dondușeni și executorul judecătoresc Victor Balțat, privind obligarea executării actului administrativ,

împotriva deciziei din 24 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a respins apelul declarat de către Lidia Boicu împotriva hotărârii din 14 august 2019 a Judecătoria Edineț, sediul Central,

constată:

La 22 iunie 2018 Lidia Boicu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei satului Pivniceni, prin care a solicitat obligarea Primăriei Pivniceni, raionul Dondușeni de a executa decizia nr. 2/1 din 05.05.2006 emisă de către Consiliul local Pivniceni, raionul Dondușeni.

În motivarea pretențiilor Lidia Boicu a indicat în cererea de chemare în judecată, că prin hotărârea din 02 martie 2006 a Judecătoria Dondușeni a fost anulată decizia Consiliului local al comunei Corbu, raionul Dondușeni nr. 2 din 08.04.2003 „cu privire la eliberarea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren” și obligarea Consiliului local Pivniceni, raionul Dondușeni, de a emite în termen de 30 zile o decizie „cu privire la eliberarea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren”, în care să i se determine Lidiei Boicu mărimea terenului în corespundere cu titlul provizoriu eliberat în baza deciziei Primăriei sat. Pivniceni, raionul Dondușeni, cu nr. 6 din 24.06.1994, potrivit legislației funciare.

În conformitate cu hotărârea Judecătoria Dondușeni din 02 martie 2006 (dosar nr. 3-1/2006) a fost emisă decizia cu nr. 2/1 din 05.05.2006, prin care s-a decis de a elibera titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren Lidiei Boicu, cu mărimea terenului în corespundere cu titlul provizoriu eliberat în baza deciziei Primăriei sat. Pivniceni, raionul Dondușeni nr. 6 din 24.06.1994, potrivit legislației funciare.

Ulterior, s-a adresat către Primăria satului Pivniceni, raionul Dondușeni cu o cerere prealabilă, prin care a solicitat de a fi determinat terenul și de a-i fi eliberat titlul în conformitate cu decizia nr. 2/1 din 05 mai 2006 a Consiliului local Pivniceni, raionul Dondușeni.

La 04 iunie 2018, a primit răspuns din partea Primăriei satului Pivniceni, la solicitarea sa din 10 mai 2018. În răspunsul dat de autoritatea publică i-a fost explicat că cererea depusă nu poate fi examinată din motiv că sensul cererii se repetă și în cererile anterioare.

Consideră că răspunsul Primăriei satului Pivniceni este unul vădit eronat și abuziv, fiind apreciat ca o eschivare de la executarea obligațiilor legale, momente ce au determinat reclamanta de a sesiza instanța de judecată pentru obligarea autorității publice de a soluționa în termen cererea, deoarece pârâta refuză executarea deciziei nr. 2/1 din 05.05.2006, emisă de către Consiliul local Pivniceni, raionul Dondușeni.

Prin încheierea din 28 iunie 2016 a Judecătoriei Edineț, sediul Central s-a atras în proces în calitate de intervenienți accesorii Consiliul local Pivniceni, raionul Dondușeni și executorul judecătoresc Victor Balțat. (f.d. 15)

Prin hotărârea din 14 august 2019 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, acțiunea înaintată de către Lidia Boicu împotriva Primăriei Pivniceni, raionul Dondușeni, intervenienți accesorii Consiliul local Pivniceni, raionul Dondușeni și executorul judecătoresc Victor Balțat privind obligarea executării deciziei Consiliului local Pivniceni, raionul Dondușeni nr. 2/1 din 05 mai 2006 a fost respinsă ca neîntemeiată. (f.d. 142, 151-159)

Prin decizia din 24 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți s-a respins cererea de apel declarată de către Lidia Boicu, reprezentată de avocatul Ghenadie Odobescu, împotriva hotărârii din 14 august 2019 a Judecătoriei Edineț, sediul Central. (f.d. 223, 224-323)

Instanțele în motivarea soluției sale au reținut cu referire la normele Codului funciar, Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543-XIII din 25.02.1998, Codului civil (în redacția până la 01.03.2019), că sunt neîntemeiate pretențiile Lidiei Boicu privind neexecutarea deciziei Consiliului local Pivniceni nr. 2/1 din 05 mai 2006 privind eliberarea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren Lidiei Boicu cu mărimea terenului în corespundere cu titlul provizoriu, eliberat prin decizia nr. 6 din 24 iunie 1994, în mărime de 0,30 hectare, or, actele cauzei atestă cu certitudine faptul că, la moment Lidia Boicu deține în proprietate privată teren cu o suprafață totală de 0,3094 ha, fapt ce confirmă că decizia consiliului local a fost executată.

În acest sens sa reținut decizia Consiliului local Pivniceni, raionul Dondușeni nr. 5/4 din 28 august 2008, prin care s-a dispus eliberarea reclamantei titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren pentru 25 ari - teren de pe lângă casă și 6 ari care se află în intravilanul satului, a fost executată decizia Consiliului local Pivniceni nr. 2/1 din 05 mai 2006 privind eliberarea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, în conformitate cu hotărârea Judecătoriei Dondușeni din 02 martie 2006.

Astfel, Lidia Boicu i-au fost eliberate două titluri de autentificare a dreptului deținătorului de teren, în baza deciziei sus-menționate, prin care i-a fost repartizat în proprietate privată pământ sub formă de grădină cu o suprafață totală de 0,06 ha și pământ cu scopul construcției locative cu o suprafață totală de 0,2494 ha, astfel, ea deține în proprietate o suprafață totală de teren - 0,3094 ha (f.d. 49, 50), se depășește suprafața atribuită în baza titlului provizoriu eliberat la 22.07.1994, fapt confirmat și prin Registrul bunurilor imobile.

Împotriva deciziei instanței de apel, la data de 21 februarie 2020 Lidia Boicu, reprezentată de avocatul Ghenadie Odobescu, a depus recurs, prin intermediul oficiului poștal, înregistrat în Grefa Curții Supreme de Justiție la data de 25 februarie 2020. (f.d. 240-247)

Prin recursul înaintat reprezentantul recurenteii a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei din 24 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți și a hotărârii din 14 august 2019 a Judecătorei Edineț, sediul Central, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii, invocând că la examinarea și soluționarea litigiului, instanța inferioară nu a stabilit pe deplin circumstanțele care au importanță pentru judecarea cauzei și nu a determinat situația faptico - juridică existentă, or, toate concluziile instanței de fond sunt de fapt și de drept incorecte, ca rezultat al interpretării greșite a prevederilor legal - imperative a normelor de drept material și procedural. În conexiunea celor relatate instanța de fond nu a calificat corect, din punct de vedere juridic, acțiunea cu care a fost investită, ce a dus la emiterea unei soluții greșite.

Consideră că instanța de apel a pronunțat decizia fără a avea în vedere necesitatea lămuririi cauzei sub toate aspectele de fapt și de drept. La adoptarea actului de dispoziție, instanța de apel urma să efectueze o analiză amplă a suportului probator prezent la materialele cauzei, raportându-l la normele de drept ce guvernează raportul litigios, pentru a constata circumstanțele importante ale cauzei, inclusiv temeiurilor și pretențiilor care au generat apariția litigiului, or, instanța de apel pe linia cercetării temeiniciei hotărârii apelate, are sarcina de a verifica dacă faptele și împrejurările reținute prin hotărârea atacată reprezintă adevărul material, complet și cert întemeiat. Pentru a putea efectua acest control, în apel, este necesar a se cunoaște care a fost starea de fapt reținută de instanță.

Efectuând controlul judiciar al hotărârilor contestate prin prisma argumentelor expuse în recurs, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prin Legea nr.116 din data de 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova. În conformitate cu art. 257 alin. (1) al Codului administrativ, prezentul cod a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258, alin. (3) al Codului administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Astfel, din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale. Decizia instanței de apel a fost pronunțată după intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Legalitatea procedurilor, care au urmat după punerea în aplicare a Codului administrativ, se vor verifica prin prisma Codului administrativ și aici instanța de recurs cu referire la termenul de depunere a recursului reține că conform art. 245, alin. (1) din Codul administrativ recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen

mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Potrivit art. 245, alin. (2) din Codul administrativ motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată la 24 decembrie 2019.

Din materialele dosarului rezultă că instanța de apel a expediat în adresa participanților la proces copia deciziei motivate, care la 20 februarie 2020 și la 25 februarie 2020 a fost recepționată de către Lidia Boico și avocatul Stela Sandu. (f.d. 234, 236)

Lidia Boicu, reprezentată de avocatul Ghenadie Odobescu, în conformitate cu prevederile art. 245 alin. (1) din Codul administrativ a depus la instanța de recurs, la 21 februarie 2020, cererea de recurs prin intermediul oficiului poștal, fiind înregistrată la 25 februarie 2020. (f.d. 240-247)

Astfel, instanța de recurs consideră că Lidia Boicu, reprezentată de avocatul Ghenadie Odobescu, s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul în termenul prevăzut de lege.

Fiindcă fondul cauzei a fost examinat prin prisma Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 și prevederilor din Codul de procedură civilă, instanța la soluționarea recursului se va conduce tot de aceste prevederi.

Astfel, examinând temeiurile recursului depus de către Lidia Boicu, reprezentată de avocatul Ghenadie Odobescu în raport cu materialele cauzei de contencios administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs, completul Colegiului atestă că Lidia Boicu, reprezentată de avocatul Ghenadie Odobescu a indicat argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanța de apel a apreciat înscrisurile probatorii și a constatat circumstanțele cauzei. Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

Conform regulilor din Secțiunea a 2-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Recursul exercitat conform secțiunii a 2 - a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procesual, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul Colegiului constată că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acesta nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432, alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederile art. 432, alin. (1) din Codul de procedură civilă părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433, lit. a) din Codul de procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul declarat de către Lidia Boicu, reprezentată de avocatul Ghenadie Odobescu, asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează, că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentei la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate de către recurentă nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă Lidia Boicu, reprezentată de avocatul Ghenadie Odobescu, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Lidia Boicu, reprezentată de avocatul Ghenadie Odobescu, inadmisibil.

În conformitate cu art.193, art. 195, art. 230 și art. 258, alin. (3) din Codul administrativ, art. 433, lit. a) din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul, declarat de către Lidia Boicu, reprezentată de avocatul Ghenadie Odobescu, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh